

Nr 95.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen med förslag till lag angående rätt för Konungen att meddela särskilda bestämmelser om riksbankens sedelutgivning och bankrörelse m. m.; given Stockholms slott den 15 december 1939.

Kungl. Maj:t vill härmed, under återopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för denna dag, föreslå riksdagen att antaga härvid fogade förslag till lag angående rätt för Konungen att meddela särskilda bestämmelser om riksbankens sedelutgivning och bankrörelse m. m.

GUSTAF.

Ernst Wigforss.

Förslag

till

Lag**angående rätt för Konungen att meddela särskilda bestämmelser
om riksbankens sedelutgivning och bankrörelse m. m.**

Härigenom förordnas som följer:

Vid krig eller krigsfara, vari riket befinner sig, eller eljest under utomordentliga, av krig föranledda förhållanden äger Konungen, på framställning av fullmäktige i riksbanken och efter hörande av fullmäktige i riksgäldskontoret, i fråga om riksbankens sedelutgivning och bankrörelse samt offentliggörande av riksbankens räkenskaper meddela av förhållandena påkallade bestämmelser att gälla i stället för vad därutinnan finnes stadgat i 9—14, 16, 17, 21, 24 och 27 §§ lagen den 30 juni 1934 (nr 437) för Sveriges riksbank.

Denna lag träder i kraft omedelbart och gäller till och med den 31 mars 1940. Bestämmelse, som med stöd av lagen meddelats, skall ej gälla längre än lagen äger giltighet.

*Utdrag av protokollet över finansärenden, hållet inför Hans Maj:ts
Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 15 de-
cember 1939.*

Närvarande:

Statsministern HANSSON, ministern för utrikes ärendena GÜNTHER, statsråden WESTMAN, WIGFORSS, MÖLLER, SKÖLD, QUENSEL, ERIKSSON, BERGQUIST, BAGGE, ANDERSSON, DOMÖ.

Chefen för finansdepartementet, statsrådet Wigforss, anför efter gemensam beredning med statsrådets övriga ledamöter:

I en till Kungl. Maj:t ställd, den 7 december 1939 dagtecknad skrivelse hava *fullmäktige i riksbanken* hemställt, att ett skrivelsen bilagt förslag till lag angående rätt för Konungen att meddela särskilda bestämmelser om riksbankens sedelutgivning och bankrörelse m. m. måtte läggas till grund för proposition till riksdagen. Till stöd härför hava fullmäktige anförts följande:

Med hänsyn till önskvärdheten av att riksbanken står beredd att möta de krav, som utvecklingen under den närmaste framtiden kan komma att medföra, men vilkas omfattning det i nuvarande krisläge icke är möjligt att bedöma, ha fullmäktige ansett det vara påkallat att undersöka behovet av en ändring av vissa bestämmelser i lagen för Sveriges riksbank. Fullmäktige hava härvid kommit till det resultatet, att ett flertal föreskrifter i riksbankslagen kunna komma att visa sig för snäva och skulle, om de strängt måste iakttagas, i vissa situationer hindra riksbanken från att bedriva sin rörelse på ändamålsenligt sätt och vidtaga de åtgärder, som kunde anses lämpliga. Då det härvid kan komma att röra sig om vitt skilda grenar av riksbankens verksamhetsområde, anse fullmäktige icke att en närmare precisering av de punkter, på vilka en ökad rörelsefrihet kan komma att krävas, kan eller bör eftersträvas. Fullmäktige vilja i stället föreslå, att den i en utomordentlig situation nödvändiga smidigheten i de bestämmelser, som reglera riksbankens verksamhet, åstadkommes genom en fullmaktslag, som under viss tid, förslagsvis till och med den 31 mars 1940, giver Konungen rätt att meddela av förhållandena påkallade bestämmelser att gälla i stället för riksbankslagens stadganden om riksbankens sedelutgivning och bankrörelse samt om räkenskapernas avslutande och offentliggörande. Dylik rätt skulle, i likhet med vad fallet är i fråga om ett flertal övriga krisåtgärder, tillkomma Konungen vid krig eller krigsfara, vari riket befinner sig, eller eljest under utomordentliga, av krig föranledda förhållanden. Förordnande enligt lagen skulle få meddelas på framställning av fullmäktige i riksbanken och efter hörande av fullmäktige i riksgäldskontoret.

Enligt det vid skrivelsen fogade lagförslaget skulle Konungen, under de i skrivelsen angivna förutsättningarna, äga att i fråga om riksbankens sedelutgivning och bankrörelse samt offentliggörande av riksbankens räkenskaper meddela av förhållandena påkallade bestämmelser att gälla i stället för vad därutinnan finnes stadgat i 9—14, 16, 17, 21, 24 och 27 §§ lagen den 30 juni 1934 (nr 437) för Sveriges riksbank.

Fullmäktige i riksgäldskontoret hava, efter remiss, den 15 december 1939 yttrat sig i ärendet och därvid förklarat sig icke hava något att erinra mot bankofullmäktiges förslag.

Departements-
chefen.

Även enligt min mening är det motiverat, att åtgärder vidtagas i syfte att möjliggöra en smidig anpassning av vissa av de bestämmelser, som reglera riksbankens verksamhet, efter sådana tidigare icke förutsedda förhållanden, med vilka man i nuvarande läge måste räkna. Med hänsyn till de skiftande utvecklingsmöjligheterna bör detta lämpligen ske genom en fullmaktslag, som giver Konungen rätt att meddela de från riksbankslagen avvikande bestämmelser, som kunna finnas påkallade. Mot fullmäktiges förslag i fråga om bemyndigandets omfattning liksom beträffande lagförslaget i övrigt har jag icke något att erinra.

Föredraganden hemställer härefter, att förenämnda lagförslag måtte genom proposition föreläggas riksdagen till antagande.

Med bifall till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdna hemställan förordnar Hans Maj:t Konungen, att proposition av den lydelse, bilaga vid detta protokoll utvisar, skall avlätas till riksdagen.

Vid protokollet:

R. Borgström.